

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р **ИВАН КОСТАДИНОВ ЛАЗАРОВ**, катедра „Стара и средновековна история” при Историческия факултет на ВТУ „Св.Св. Кирил и Методий” ,

за дисертационния труд за придобиване на научната и образователна степен **ДОКТОР ПО ИСТОРИЯ** на

ТЕРВЕЛ ЖЕЧКОВ ПОПОВ, редовен докторант към катедра „История на България” при **ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА СУ „Св.Климент Охридски”**,

научно направление **2.2. История и археология**, научна специалност **История на средновековна България**,

тема : **БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВНА ТРАДИЦИЯ В ЗЕМИТЕ НА СЕВЕР ОТ ДОЛЕН ДУНАВ (ВЛАШКА НИЗИНА, МОЛДОВА И БЕСАРАБИЯ) ОТ КРАЯ НА XII ДО КРАЯ НА XV В.**

научен ръководител **проф. д-р МИЛИЯНА КАЙМАКАМОВА**

Данни за дисертанта и докторантурата :

Тервел Жечков Попов има бакалавърска и магистърска степен от историческия факултет на СУ „Св.Климент Охридски”. Зачислен е на редовна докторантура през 2014 година, а темата на дисертацията и научния ръководител са утвърдени с решение на ФС на ИФ , протокол № 7/29.04.2014 г. Докторантът е отчислен с право на защита с решение на ФС на ИФ, протокол № 5/17.01.2017 г., считано от 1.02.2017 г.

При процедурата по защитата на дисертационния труд са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му на ИФ на СУ „Св. Климент Охридски”.

Данни за дисертацията и автореферата

Представеният за защита дисертационен труд се състои от увод, шест глави, заключение, списък на използваната литература и съкращенията в обем от 284 с., както и автореферат от 38 с. с автосправка за приносите и опис на публикациите по темата на дисертационния труд.

Дисертационният труд е издържан в духа и най-добрите традиции на позитивистката историография. В краткия увод дисертантът е формулирал основната цел, към която се стреми, а именно: „... да покаже ролята на българската държавна традиция в дн. Влашка низина, Молдова и Бесарабия”. Тервел Попов заявява, че реализацията на тази цел ще бъде осъществена чрез проучване властта на възобновеното Българско царство (в края на XII в.) в земите на север от Дунав, на основата на писмени извори и археологически данни. Следващите две задачи, които си е поставил дисертантът, са логически свързани - чрез детайлно изследване историята на отвъддунавските български земи през XII – XIV в. да се разгледа и приемствеността между държавно-политическите традиции в Второто българско царство и княжествата Влахия и Молдова.

Според мен, като цяло, има пълно съответствие между заявените цели и постигането им в дисертационния труд.

Втора глава „Отвъддунавските земи при ранносредновековното Българско ханство – царство (края на VII – началото на XI в.)” (с.26-68) има обзорен характер. Тази част е абсолютно необходима, за да бъдат логически обосновани следващите етапи на разработката.

Трета глава „Политическата власт на възобновеното Българско царство на север от Дунав (1186 - 1301 г.)” (с. 69-144) е сърцевината на дисертационния труд. Тя е структурирана в четири параграфа, в които на основата на проблемно-хронологическия подход се разглеждат най-важните частно-научни проблеми – присъединяването на отвъддунавските земи към политическия организъм на възобновеното българско царство; динамиката и спецификата на българската доминация и влияние върху тези региони; факторите, които оказват влияние за нестабилността на българската власт и пр.

Четвърта и пета глава, сами по себе си, могат да бъдат обект на самостоятелно научно изследване. Политическата история на отвъддунавските земи, както и проучването на градските центрове по р. Дунав(включително и делтата) и Черноморието се нуждаят от задълбочени комплексни изследвания. В тази насока, Тервел Попов е очертал основните насоки, по които трябва да се развиват бъдещи разработки. Това обяснява известния схематизъм на изложението.

По своята същност шеста глава представлява приложенията, които дисертантът описва в автореферата. Те също са органично свързани с поставените цели на труда.

Научни приноси

В автореферата Тервел Попов е посочил седем приноса, което е в съответствие с текста на дисертацията, с целите и задачите, които си е поставил, както и с позитивистката методология на изследване. Приносите са формулирани относително точно, те са напълно етични и коректни в научно отношение.

Публикации и участия в научни форуми

Докторантът Тервел Ж. Попов има 5 публикации по темата на дисертационния труд – 4 от които са в периодични издания и 1 в сборник. Заявил е и 2 работи, приети за печат.

Броят на публикациите и тяхната тематика отговарят на изискванията на закона и са напълно достатъчни.

Заключение

Дисертацията на Тервел Жечков Попов се отличава научна коректност и изчерпателност. Като цяло дисертационният труд показва подчертано авторско отношение, професионална компетентност и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му. На тази основа и предвид приносите на дисертационния труд, убедено ще гласувам ЗА присъждане на научната и образователна степен **ДОКТОР ПО ИСТОРИЯ** на **ТЕРВЕЛ ЖЕЧКОВ ПОПОВ**, научно направление **2.2. История и археология**, научна специалност **История на средновековна България**,

7.04.2017 г.

Член на научното жури:

(доц.д-р Иван Лазаров)